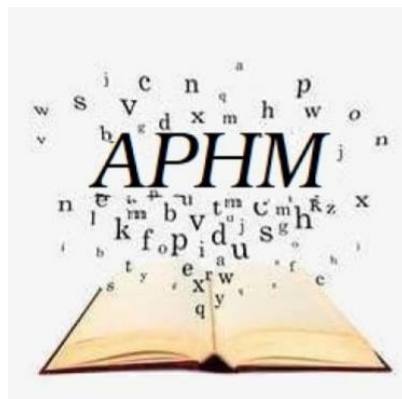

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
(«ГЛОБАЛЬНЕ ТА САМОБУТНЄ: КОМПОЗИЦІЯ ЧИ ОПОЗИЦІЯ?»)

Тези доповідей
ІХ Міжнародної наукової конференції

07 квітня 2023 року

Харків – 2023

СУБ'ЄКТИВІЗМ КАТЕГОРІЇ ЕПІСТЕМІЧНОЇ МОДАЛЬНОСТІ <i>Марина ВОРОНІНА</i>	26
THE INTERACTION BETWEEN THE HUMAN AND SOCIETY IN JAMES BOWEN'S 'A STREET CAT NAMED BOB' <i>Switłana HAJDUK</i>	27
НОВІТНЯ АВТОПЕРЕДМОВА ПИСЬМЕННИКА: КОМПОЗИЦІЯ І ОПОЗИЦІЯ <i>Валентина ГАЛИЧ</i>	29
БЕЛЕТРИСТИКА / ДОКУМЕНТАЛІСТИКА: ФРОНТИР <i>Олександр ГАЛИЧ</i>	30
ОБРАЗ "ІНШОГО" У ЗБІРЦІ МАНДРІВНИХ НАРИСІВ ЛЕОНІДА НЕДОЛІ "ЖОВТІ БРАТИ: КРІЗЬ ХІНУ" (1929) <i>Олена ГОЛОТА</i>	31
ПИСЬМЕННИЦЬКІ НЕОЛОГІЗМИ У МОВІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ <i>Максим ГРИГОР'ЄВ, Вячеслав ЩИРОВ</i>	32
Б(У/И)ТТЯ МИТЦЯ В ТОТАЛІТАРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ (ЗА РОМАНОМ В. ДАНИЛЕНКА «КЛІТКА ДЛЯ ВИВІЛЬГИ») <i>Людмила ДАНИЛЕНКО</i>	34
АНТОЛОГІЇ ЯК НОВА МОДЕЛЬ ФІКСАЦІЇ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ <i>Олександра ЄРЕМЕНКО</i>	35
МАРКЕРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В РОМАНІ «ХОЗАРСЬКИЙ СЛОВНИК» МИЛОРАДА ПАВИЧА <i>Світлана ЖУРБА</i>	36
DALMATIAN IDENTITY IN SOME VENETIAN WRITINGS OF THE 18TH CENTURY <i>Nicoletta SABASSI</i>	38
УКРАЇНСЬКІ ТВОРИ ДЛЯ ДІТЕЙ НА ІСТОРИЧНУ ТЕМУ: НАЦІОНАЛЬНА СВОЄРІДНІСТЬ, ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА <i>Віталіна КИЗИЛОВА</i>	38

Б(У/И)ТТЯ МИТЦЯ В ТОТАЛІТАРНОМУ СУСПІЛЬСТВІ (ЗА РОМАНОМ В. ДАНИЛЕНКА «КЛІТКА ДЛЯ ВИВІЛЬГИ»)

Людмила ДАНИЛЕНКО¹ (Запоріжжя, Україна)

*¹ кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри мовної підготовки
Запорізького державного медичного університету, ladadana17@gmail.com*

Тема радянського минулого – одна з найпоширеніших у сучасній українській прозі. Автори осмислюють посттоталітарну травму та її наслідки в час, коли українцям знову доводиться виборювати свободу.

Художнє трактування пережитого виявляє національні цінності, що нівелювалися радянською ідеологією. Часто у творах робиться акцент на ролі мистецтва, зокрема музики. Українські письменники наповнюють ретроатмосферу мелодіями популярних пісень закордонної естради чи українських шлягерів, які уособлюють спротив примітивізму і потяг до свободи (романи «Шизгара» С. Батурина, «Життя в рожевому» Г. Горицької, «Клавка», «Юра», «Лара» М. Гримич, «Марго і сексот» Р. Плотникової, «Зламани сходи» Б. Крамера, «Я, Пештет і армія» Кузьми Скрябіна, «Вбивство п'яної піонерки» С. Оксеніка та інші).

Роман В. Даниленка «Клітка для вивільги» (2014 р.) – розповідь про талановиту співачку Аліну Іванюк, яка не змогла реалізувати себе в тоталітарній державі. В основі твору події 1970-х років, коли життя лише здавалося розміреним. Насправді ж чинилися переслідування правозахисників, національна культура спрощувалася, а громадяни втрачали свободу вибору. Для втілення задуму автор використав документальність, художній вимисел, інтертекст, символіку, а також контраст постатей, знаків і почуттів.

Музика у «Клітці для вивільги» – рушійний образ, що виявляє специфіку часу та особливу долю людини. Романси С. Воробкевича, арії з опер Д. Бортнянського, Беліні, Моцарта, Пуччіні, пісні Донни Саммер, Едіт Піаф, Петсі Кляйн, Конні Френсіс, які чудово виконує молода жінка, постають опозицією до радянських норм, виокремлюють яскраву особистість у безликому середовищі. Автор показує, як знищувалася мрія талановитої людини і як руйнувалося її життя.

Якщо музика здатна розбурхувати ностальгію за хорошим втраченим, то в романі В. Даниленка вона втілює сум за зламаною долею. Буття митця в тоталітарних умовах показано чуттєво й переконливо, а проговорення трагічного долає колективну постколоніальну травму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Даниленко В. Грози на Туровцем: Родинні хроніки. Львів: ЛА «Піраміда», 2014. 370 с.

АНТОЛОГІЇ ЯК НОВА МОДЕЛЬ ФІКСАЦІЇ ЛІТЕРАТУРНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Олександра ЄРЕМЕНКО¹ (Київ, Україна)

*¹ магістр, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти,
eremenkooleksandra@gmail.com*

Літературні антології зараз є одним із найбільш популярних видавничих жанрів в Україні. До їхнього створення із задоволенням, про що свідчать значні наклади, долучаються видавництва-трендсетери, такі як «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Клуб книжкового дозвілля», «Видавництво Старого Лева», «Фоліо» та «Смолоскип». Яскравим прикладом успішного антологійного проєкту є «Антологія української поезії ХХ століття», яка була видана накладом у 11,5 тисяч примірників.

Незгасаючий розвиток цього жанру є надзвичайно позитивним для розвитку української літератури. Антології забезпечують збереження та популяризацію кращих творів письменників різних поколінь, дають змогу поглиблювати їхній аналіз та розширювати сприйняття читачів. Вони допомагають, як інтенціонально, так і опосередковано формувати літературний канон, розширювати літературний дискурс та «запалювати зірки» молодих письменників. Особливістю антологій є те, що вони відображають не тільки літературні досягнення, а й виокремлюють культурні, історичні та соціальні аспекти того часу, коли були написані твори.

Маючи великий потенціал для рефлексії та роздумів про сутність літератури та її розвиток, антології стають корисним матеріалом для літературознавців, використовуючи який, гуманітарії отримують можливість детальніше вивчати розвиток літератури в різні періоди, з'ясувати її ключові тенденції та особливості. Для пересічного читача літературні антології можуть стати важливим джерелом для формування літературного смаку та розвитку естетичного сприйняття. Збірки творів різних поколінь дозволяють порівняти стиль, жанри та мовленнєві особливості авторів та виокремити загальні риси літературного напрямку. Літературні антології також сприяють вихованню громадянської свідомості та формуванню української національної